

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๓ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. ว่านสีทิว (ลูกผสม) (*Hippeastrum* hybrid) พันธุ์ซีเอ็มยู ไฟว์ สตาร์ (CMU Five Star)
๒. ว่านสีทิว (ลูกผสม) (*Hippeastrum* hybrid) พันธุ์ซีเอ็มยู ออเรนจ์ เฟรม (CMU Orange flame)
๓. ว่านสีทิว (ลูกผสม) (*Hippeastrum* hybrid) พันธุ์ซีเอ็มยู พิงค์ เพิร์ล (CMU Pink Pearl)

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปราบกฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ว่านสีทึบ (ลูกผสม) (*Hippeastrum hybrid*)
พันธุ์ซีเอ็มยู ไฟว์ สตาร์ (CMU Five Star)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ที่อยู่ เลขที่ 239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
 โทรศัพท์ 053-943617

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ว่านสีทึบ (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยู ไฟว์ สตาร์ (CMU Five Star) เป็นลูกผสมว่านสีทึบสีแดง เกิดจากการผสมระหว่างว่านสีทึบพันธุ์ลูกผสมสีแดง *Hippeastrum* ‘Red Pearl’ พันธุ์แม่และว่านสีทึบพันธุ์ลูกผสมสีแดง *Hippeastrum hybrid* (V4) พันธุ์พ่อ พัฒนาพันธุ์โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งได้เริ่มคัดเลือกต้นพ่อและต้นแม่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 และผสมพันธุ์ว่านสีทึบในปี พ.ศ. 2555 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้ต้นอ่อนจำนวน 24 ต้น ปลูกเลี้ยงจนกระทั่งเริ่มออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2557 จากนั้นคัดเลือกสายพันธุ์และปลูกทดสอบความคงตัวของสายพันธุ์ จำนวน 3 รุ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557–2559 ในปี พ.ศ. 2559 ทำการขยายพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณลูกผสมดังกล่าว ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.โสระยา ร่วมรังษี สังกัดภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นนักปรับปรุงพันธุ์พืช

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ว่านสีทึบ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hippeastrum hybrid* วงศ์ Amaryllidaceae
 ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก ระบบรากฝอย (fibrous root system) เจริญมาจากส่วนฐานหัว (basal plate) มีลักษณะกลมเรียวยาวไปทางปลายเล็กน้อย ยาว 1–3 ฟุต รากอ่อนสีขาว รากแก่สีน้ำตาลอ่อน ปลายรากแตกแขนง

ต้น ลำต้นใต้ดินเป็นแบบหัวหอม (tunicate bulb) ประกอบด้วยกาบใบ สีขาวเชื่อมติดกันเป็นวง (concentric) และเรียงซ้อนกันเป็นชั้น ทำหน้าที่สะสมอาหาร กาบใบชั้นนอกสุดมีลักษณะแห้งเป็นแผ่นบาง (tunic) ทำหน้าที่ป้องกันการคายน้ำ ส่วนฐานหัว (basal plate) ประกอบด้วยข้อสั้น ๆ อัดแน่นอยู่บริเวณส่วนกลางของหัว ขนาดของหัวมีเส้นรอบวง 30-35 เซนติเมตร

- ใบ** ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปแถบ (linear) มีจำนวน 6-8 ใบ กว้าง 3-4 เซนติเมตร ยาว 35-40 เซนติเมตร ปลายใบแหลม (acute) ขอบใบเรียบ (entire) แผ่นใบอวบน้ำ ผิวใบเกลี้ยง (glabrous)
- ดอก** ช่อดอกแบบซี่ร่ม (umbel) ความสูงของช่อดอกจากระดับเหนือดิน 30-35 เซนติเมตร ก้านช่อดอก ตั้งตรง มีลักษณะอวบน้ำ สีเขียว ภายในกลวง ยาว 20-25 เซนติเมตร ก้านดอกมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 3 เซนติเมตร จำนวนช่อดอกประมาณ 3 ช่อดอกต่อกิ่ง จำนวนดอกย่อย (flore) 4-6 ดอกต่อช่อ เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 11 เซนติเมตร ดอกย่อยเป็นประเภทดอก ชั้นเดียว กลีบรวม 6 กลีบ รูปไข่กว้าง หนา โคนกลีบเชื่อมกันเป็นหลอด สีพื้นสีแดง (Red Group 45A) โคนกลีบสีแดงเข้ม มีเกสรเพศผู้สีเหลือง 6 อัน ก้านเกสรเพศเมียสีขาว อายุ ตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่ถึงออกดอก 30-45 วัน การแตกหน่อใหม่ประมาณ 7 หน่อต่อกิ่ง
- ผล** ผลแบบผลแห้งแตก (capsule) มี 3 พู สีเขียว เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 - 3 เซนติเมตร เมล็ดมีขนาดใหญ่ ลักษณะแบน มีปีกสีดำ

หมายเหตุ เทียบสีด้วยแผ่นเทียบสี RHS colour chart (2007)

ภาพที่ 1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของว่านสี่ทิศ (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยู ไฟว์ สตาร์ (CMU Five Star)
 ก. ราก ลำต้นใต้ดินและใบ ข. และ ค. ช่อดอกและดอก

ว่านสี่ทิศ (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยู ไฟว์ สตาร์ (CMU Five Star)

ว่านสีทึบ (ลูกผสม) (*Hippeastrum hybrid*)
พันธุ์ซีเอ็มยู ออเรนจ์ เฟรม (CMU Orange flame)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ที่อยู่ เลขที่ 239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
 โทรศัพท์ 053-943617

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ว่านสีทึบ (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยู ออเรนจ์ เฟรม (CMU Orange flame) เป็นลูกผสมว่านสีทึบ สีแดง เกิดจากการผสมระหว่างว่านสีทึบพันธุ์ลูกผสมสีแดงและขาว *Hippeastrum hybrid* (7095) พันธุ์แม่และว่านสีทึบพันธุ์ลูกผสมดอกกึ่งซ้อนสีแดง *Hippeastrum hybrid* (AC2055) เป็นพันธุ์พ่อ พัฒนาพันธุ์โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งได้เริ่มคัดเลือกต้นพ่อและแม่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 และผสมพันธุ์ว่านสีทึบในปี พ.ศ. 2555 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้ต้นอ่อนจำนวน 35 ต้น ปลูกเลี้ยงจนกระทั่งเริ่มออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2557 จากนั้นคัดเลือกสายพันธุ์และปลูกทดสอบความคงตัวของสายพันธุ์ จำนวน 3 รุ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557-2559 ในปี พ.ศ. 2559 ทำการขยายพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณลูกผสมดังกล่าว ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีศาสตราจารย์ ดร.โสระยา ร่วมรังษี สังกัดภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นนักปรับปรุงพันธุ์พืช

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ว่านสีทึบ ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Hippeastrum hybrid</i> วงศ์ Amaryllidaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก	ระบบรากฝอย (fibrous root system) เจริญมาจากส่วนฐานหัว (basal plate) มีลักษณะกลมเรียวยาวไปทางปลายเล็กน้อย ยาว 1-3 ฟุต รากอ่อนสีขาว รากแก่สีน้ำตาลอ่อน ปลายรากแตกแขนง
ต้น	ลำต้นใต้ดินเป็นแบบหัวหอม (tunicate bulb) ประกอบด้วยกาบใบ สีขาวเชื่อมติดกันเป็นวง (concentric) และเรียงซ้อนกันเป็นชั้น ทำหน้าที่สะสมอาหาร กาบใบชั้นนอกสุดมีลักษณะแห้งเป็นแผ่นบาง (tunic) ทำหน้าที่ป้องกันการคายน้ำ ส่วนฐานหัว (basal plate) ประกอบด้วยข้อสั้น ๆ อัดแน่นอยู่บริเวณส่วนล่างของหัว ขนาดของหัวมีเส้นรอบวง 30-35 เซนติเมตร

- ใบ** ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปแถบ (linear) มีจำนวน 5-7 ใบ กว้าง 3-4 เซนติเมตร ยาว 35 - 40 เซนติเมตร ปลายใบแหลม (acute) ขอบใบเรียบ (entire) แผ่นใบอวบน้ำ ผิวใบเกลี้ยง (glabrous)
- ดอก** ช่อดอกแบบซี่ร่ม (umbel) ความสูงของช่อดอกจากระดับเหนือดิน 45-50 เซนติเมตร ก้านช่อดอกตั้งตรง มีลักษณะอวบน้ำ สีเขียว ภายในกลวง ยาว 25-30 เซนติเมตร ก้านดอกมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2.7 เซนติเมตร จำนวนช่อดอกประมาณ 3 ช่อดอก จำนวนดอกย่อย (flore) 4 ดอกต่อช่อ เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 17 เซนติเมตร ดอกย่อยเป็นประเภทดอกซ้อน กลีบรวม 11-12 กลีบ มีเกสรเพศผู้เป็นหมันเปลี่ยนไปคล้ายกลีบดอก (petaloid staminode) รูปไข่หรือรูปไข่แคบ หนา โคนกลีบเชื่อมกันเป็นหลอด สีพื้นสีแดง (Red Group 44A) มีลายตามเส้นใบ กลีบส่วนล่างสีขาว (White Group NN155D) โคนกลีบสีเหลืองอมเขียว (Yellow-Green Group 150C) เกสรเพศผู้บางอันได้เปลี่ยนเป็นกลีบดอก อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่ถึงออกดอก 30-45 วัน การแตกหน่อใหม่ประมาณ 7 หน่อต่อกอ
- ผล** ผลแบบผลแห้งแตก (capsule) มี 3 พู สีเขียว เส้นผ่านศูนย์กลาง 2-3 เซนติเมตร เมล็ดมีขนาดใหญ่ ลักษณะแบน มีปีก สีดำ

หมายเหตุ เที่ยบสีด้วยแผ่นเทียบสี RHS colour chart (2007)

ภาพที่ 1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของว่านสีทึบ (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยู ออเรนจ์ เฟรม (CMU Orange Flame)
 ก. ราก ลำต้นใต้ดินและใบ ข. และ ค. ช่อดอกและดอก

ว่านสีทึบ (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยู ออเรนจ์ เฟรม (CMU Orange Flame)

ว่านสีทิต (ลูกผสม) (*Hippeastrum hybrid*)
พันธุ์ซีเอ็มยู พิงค์ เพิร์ล (CMU Pink Pearl)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ที่อยู่ เลขที่ 239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
 โทรศัพท์ 053-943617

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ว่านสีทิต (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยู พิงค์ เพิร์ล (CMU Pink Pearl) เป็นลูกผสมว่านสีทิตสีขาว เกิดจากการผสมระหว่างว่านสีทิต *Hippeastrum* ‘Limona’ พันธุ์แม่และว่านสีทิตพันธุ์ลูกผสมดอกซ้อนสีขาว *Hippeastrum hybrid* (AL5544) เป็นพันธุ์พ่อ พัฒนาพันธุ์โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งได้เริ่มคัดเลือกต้นพ่อและแม่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 และผสมพันธุ์ว่านสีทิตในปี พ.ศ. 2555 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้ต้นอ่อนจำนวน 65 ต้น ปลูกเลี้ยงจนกระทั่งเริ่มออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2557 จากนั้นคัดเลือกสายพันธุ์และปลูกทดสอบความคงตัวของสายพันธุ์ จำนวน 3 รุ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557–2559 ในปี พ.ศ. 2559 ทำการขยายพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณลูกผสมดังกล่าว ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.โสระยา ร่วมรังษี สังกัดภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นนักปรับปรุงพันธุ์พืช

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

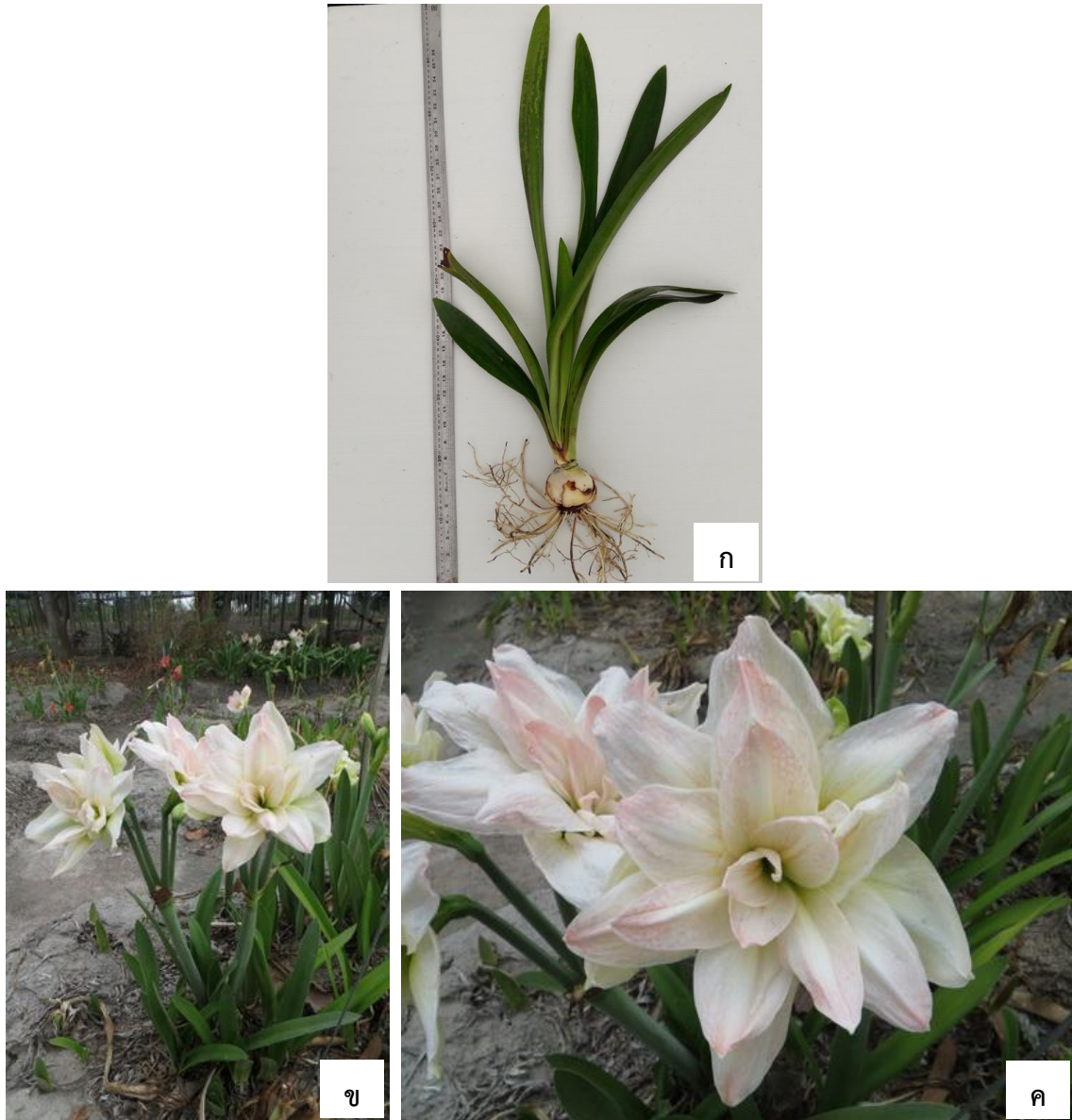
ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ว่านสีทิต ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hippeastrum hybrid* วงศ์ Amaryllidaceae
 ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก ระบบรากฝอย (fibrous root system) เจริญมาจากส่วนฐานหัว (basal plate) มีลักษณะกลมเรียวยาวไปทางปลายเล็กน้อย ยาว 1–3 ฟุต รากอ่อนสีขาว รากแก่สีน้ำตาลอ่อน ปลายรากแตกแขนง

ต้น ลำต้นใต้ดินเป็นแบบหัวหอม (tunicate bulb) ประกอบด้วยกาบใบ สีขาวเชื่อมติดกันเป็นวง (concentric) และเรียงซ้อนกันเป็นชั้น ทำหน้าที่สะสมอาหาร กาบใบชั้นนอกสุดมีลักษณะแห้งเป็นแผ่นบาง (tunic) ทำหน้าที่ป้องกันการคายน้ำ ส่วนฐานหัว (basal plate) ประกอบด้วยข้อสั้นๆ อัดแน่นอยู่บริเวณส่วนล่างของหัว ขนาดของหัวมีเส้นรอบวง 30 - 35 เซนติเมตร

- ใบ** ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปแถบ (linear) มีจำนวน 6-8 ใบ ยาว 50-60 เซนติเมตร กว้าง 3-4 เซนติเมตร ปลายใบแหลม (acute) ขอบใบเรียบ (entire) แผ่นใบอวบน้ำ ผิวใบเกลี้ยง (glabrous)
- ดอก** ช่อดอกแบบซี่ร่ม (umbel) ความสูงของช่อดอกจากระดับเหนือดิน 50-55 เซนติเมตร ก้านช่อดอกตั้งตรง มีลักษณะอวบน้ำ สีเขียว ภายในกลวง ยาว 30-35 เซนติเมตร ก้านดอกมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.3 เซนติเมตร จำนวนช่อดอกประมาณ 2 ช่อดอก จำนวนดอกย่อย (flore) 4 ดอกต่อช่อ ดอกย่อยเป็นประเภทดอกซ้อน เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 13-14 เซนติเมตร มีกลีบดอก 18-20 กลีบ มีเกสรเพศผู้เป็นหมันเปลี่ยนไปคล้ายกลีบดอก (petaloid staminode) กลีบรูปรีถึงรูปรีแคบ หนา โคนกลีบเชื่อมกันเป็นหลอด ปลายกลีบบิดเป็นริ้วเล็กน้อย กลีบดอกสีขาว (White Group NN155B) มีลายตาข่ายสีแดงที่ปลายกลีบ อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่ถึงออกดอก 30-45 วัน การแตกหน่อใหม่ประมาณ 12 หน่อต่อกอ
- ผล** ผลแบบผลแห้งแตก (capsule) มี 3 พู สีเขียว เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 - 3 เซนติเมตร เมล็ดมีขนาดใหญ่ ลักษณะแบน มีปีก สีดำ

หมายเหตุ เทียบสีด้วยแผ่นเทียบสี RHS colour chart (2007)

ภาพที่ 1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของว่านสีทศ (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยู ฟิงค์ เพิร์ล (CMU Pink Pearl)
 ก. ราก ลำต้นใต้ดินและใบ ข. และ ค. ช่อดอกและดอก

ว่านสีทศ (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยู ฟิงค์ เพิร์ล (CMU Pink Pearl)